І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. | No. 203. | TWO SECTIONS (SECTION 1) | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | СУБОТА, 9-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1974 | Ч. 203. | VOL. LXXXI.

„АМНЕСТІ ІНТЕРНЕШИНЕЛ", ВІДПОВІДАЮЧИ НА „ВИСОКОЇ МАРКИ НАКЛЕПНИЦЬКУ ЗАЯВУ" СОВЄТСЬКОЇ АМБАСАДИ В КАНАДІ, ПРОДОВЖУВАТИМЕ ЗАХОДИ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА.

З КОЖНИМ ДНЕМ ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ ВПЛИВИ ДО НАРОДНОГО ФОНДУ УККА

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конгресового Комітету інформують, що проголошена збірка національного датку і пожертв до Народного Фонду УККА з кожним днем збільшується і вже тепер доходить майже до половини зібраної минулого року загальної суми. Як відомо, минулого року під час такої збіркової кампанії вплинуло до Народного Фонду кругло 110,000 долярів. Цьогорічні вплини вже сягають 50,000 долярів. Розгортання збіркової акції характеризує обставина, що протягом жовтня до УНФонду УККА вплинуло 13,617.45 долярів, а протягом перших сімох днів листопада вже вплинуло 6,200.00 долярів, при чому протягом одного тільки четверга, 7-го листопада вплинуло 4,900.00 долярів. Однією з найголовніших потреб у цьогорічній акції Народного Фонду УККА є, очевидно, нагла потреба якнайширше розгортати в Америці акцію оборони нехтуваних окупаційним комуністичним режимом людських прав в Україні, зокрема тепер у зв'язку з трагедією голодуючого вже четвертий місяць у Владимирській тюрмі історика Валентина Мороза та запроторенного до психіятричної в'язниці у Дніпропетровську кібернетика д-ра Леоніда Плюща.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

132

СТЕПАН ДЗЮБА ДЕВ'ЯТИЙ РАЗ ПЕРЕОБРАНИЙ НА МЕЙОРА ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — Місцевий тижневик „Мета" з 3-го листопада інформує, що там у виборах 23-го жовтня Степан Дзюба був обраний на мейора Великого Вінніпеґу вже на дев'яту каденцію, побивши всі дотеперішні рекорди як часом своєї служби на тому пості, так і кількістю здобутих голосів. Дзюба одержав у тих виборах 108,840 голосів, а чотири його опоненти здобули всі разом 13,641. Разом з мейором Дзюбою до Міської Ради Вінніпеґу, яка має 50 радних, обрані ще такі українці: Славко Ребчук, Кен Галанчук, Василь Чорнописький, Григорій Лазаренко, Едвард Котович, Анна Яровська, Альфред Скоброн, Адам Клим і Михайло Рута. До Шкільної Ради міста були обрані українці: Роберт Парахія, Ізабеля Суходол, Д. Й. Чорнецький, Леона Радчук, Едвард Парфенюк, Л. Бунзелюк, о. Михайло Буячок, Володимир Стойко, Семен Масловський, Яким Ільчишин і Василь Кручак.

НА ЗБОРАХ У КЛІВЛЕНДІ ЗАПЛЯНОВАНО ОСНОВНУ РЕОРГАНІЗАЦІЮ РІДНОГО ШКІЛЬНИЦТВА

Клівленд (ІРС). — Як уже коротко інформовано, в днях 26-27 жовтня 1974 р. відбулися тут в Шератон Мотор Інн, спільні Загальні Збори Шкільної Ради УККА і Централі Опікунів Шкіл Українознавства. Підготовою зборів займався Організаційний Комітет в складі: інж. Д. Березовський, проф. В. Іванчук та д-р Е. Небеш.

Це вперше на цьому північно-американському тереолі, плече-в-плече, засідали до нарад і вирішували делегати-педагоги (інспектори, директори та вчителі наших шкіл), та делегати-опікуни тими школами (від Батьківських Комітетів, СУМА, Т-ва „Самопоміч", Учительських Громад та Т-ва Рідна Школа). Всіх делегатів було 53-ох, що заступали 21 осередків-шкіл, які представляють собою понад 80% учнівського стану рідного шкільництва в ЗСА. Гостей було 20, між якими належить відзначити представника українського шкільництва Канади, о. прот. Т. Міненка, який є рівночасно представником всього рідного шкільництва у вільному світі — в Секретаріяті СКВУ, мґра Івана Базарка — репрезентанта Екзекутиви УККА, інсп. Івана Холодняка від Рідних Шкіл Українських Православних і Церков, та Сестру Селіну, ЧСВВ від школи при українській католицькій церкві на Пармі.

Не було на спільних зборах, з причин далекої віддалі, представників-делегатів із „далекого заходу" — Сан Франсіско та Лос Анджелесу. Між гістьми були педагоги і опікуни з Клівленду, а то й дальших місцевостей, які своїми думками в дискусії також причинилися для з'ясування різних рідношкільних справ-проблем.

Загальні збори відкрив д-р Евген Небеш, член Організаційного Комітету та голова місцевого Т-ва Рідна Школа. На його запрошення о. Ярослав Сірко, парох місцевої парохії св. Іосафата, відмовив молитву.

До Ділової Президії спільних загальних зборів обрано: д-ра Е. Жарського, д-ра Е. Небеша, Костя Мельника, С. Демчишина та мґра Т. Царика. Найперше відбулися загальні збори Шкільної Ради, а пізніше — Централі Опікунів Шкіл Українознавства.

За управу Шкільної Ради, по відчитанні протоколу дир. С. Демчишином, звітували: голова проф. д-р Е. Жарський, дир. С. Стецик — за фінансовий референт, та п-ні Н. Хоманчук, дир. школи в Асторії, відчитала звіт проф. Ірени Пеленської за роботу Крайової Ради Дошкілля.

В другій частині спільних загальних зборів — за Централю Опікунів Шкіл Українознавства звітували: інж. Д. Березовський, голова Централі, Кость Мельник, заст. голови та завід. інформ. справами, а дир. В. Камінський, заступаючи проф. Ю. Яремкевича, відчитав звідомлення Контрольної Комісії Централі Опікунів.

В рамках дискусії над звідомленнями Шкільної Ради допущено дві короткі доповіді — мґр Ф. Любинецької (Детройт) на тему „Українська мова і програми навчання", і мґр Дарії Якубович (Клівленд) — „Усучаснення українознавчих шкіл". Перша прелеґентка висунула вимогу більше наголошувати в школах розговірну мову, потребу негайного перегляду шкільних програм з української літератури й історії та приступлення до складання нових підручників до тих же предметів із введенням до них творів сучасних письменників в Україні і діяспорі. Мґр Дарія

(Закінчення на стор. 3-ій)

„ТАКТИКА НАКЛЕПІВ НЕ ПЕРЕКОНУЄ КАНАДЦІВ" — ЗАЯВЛЯЄ „АМНЕСТІ ІНТЕРНЕШИНЕЛ" У ВІДПОВІДЬ НА НОВУ СОВЄТСЬКУ НАПАСТЬ НА МОРОЗА

Оттава. — „Совєтська амбасада повинна б бути свідома того, що тактика наклепів не робить враження на канадську публіку і вживаючи такої тактики вона не здобуває собі симпатій" — сказано в датованому 24-го жовтня ц. р. листі „Амнесті Інтернешинел" до редакції торонтського щоденника „Глоб енд Мейл" у зв'язку з розісланим совєтською амбасадою в Оттаві пресовим наклепницьким повідомленням: „Факти відносно В. Мороза". Я не думаю відповідати на ту високої марки наклепницьку заяву в тій негідній публікації" — пише в листі координатор спеціяльних заходів в Екзекутиві „Амнесті Інтернешинел" пані Ґолді Джозефі, пригадуючи, що ця установа продовжуватиме і в майбутньому заходи для оборони „в'язнів з переконання", на списку яких є Валентин Мороз разом з Ігором Калинцем і його дружиною Іриною та рядом інших українських жертв совєтського режиму.

Д-Р МОРТОН ШУЛЬМАН ЗАКЛИКАЄ ПРИПИНИТИ ДОСТАВУ ПШЕНИЦІ ДО СССР, ДОКИ НЕ БУДЕ З'ЯСОВАНА СПРАВА ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Торонто. — Відомий провідний діяч Нової Демократичної Партії і член Онтарійської леґіслятури д-р Мортон Шульман опублікував у щоденнику „Торонто Сан" з 5 листопада статтю „Як допомогти Валентинові Морозові". У цій статті він широко інформує про долю В. Мороза і політику репресій в СССР, який як пише він, „має довгу традицію деспотизму, тиранії і опресії меншостей". Хоч канадці не мають права втручатися у внутрішні справи СССР, то все таки вони можуть ставити певні вимоги і побажання. Коли йдеться про Валентина Мороза, то треба, щоб канадці вимагали від федерального уряду негайно припинити доставу пшениці до СССР" до того часу, поки вони (совєтські чинники) не дозволять на те, щоб безсторонній медичний персонал провірив Мороза".

„Ню Йорк Таймс" інформує про хворобу Валентина Мороза

Ню Йорк. — „Ню Йорк Таймс" з 8 листопада опублікував інформацію про хворобу Валентина Мороза, який находиться ув'язнений у Владимирській тюрмі і продовжує голодівку, започатковану в липні цього року. Газета подає також, що дружина Валентина Мороза Раїса мала змогу з ним побачитися і що він повідомив її про дуже важкі умови і жорстоке трактування, заповідаючи покінчити зі собою, якщо до 1 січня 1975 року совєтські тюремні власті не переведуть його до іншої в'язниці і не припинять „нелюдського з ним поступування".

У вістці „Ню Йорк Таймс" є також згадка про те, що тюремні наглядачі не хотіли дозволити Раїсі в час побачення говорити українською мовою, вимагаючи від неї говорити по-російськи і тільки не про політичні справи. Подана також інформація про поліційні погрози для дружини Мороза, мовляв, її звільнять з праці і викинуть з квартири, якщо вона далі апелюватиме на Заході за допомогою для свого чоловіка.

Конгресмен Чарлс Мошер інтервенював в справі В. Мороза

Вашингтон. — Конгресмен Чарлс Мошер з Огайо вислав 16 жовтня лист до совєтського амбасадора у ЗСА А. Добриніна, висловлюючи свою і багатьох інших осіб „затривоження долею українського історика Валентина Мороза". Згідно з заявою конгресмена Мошера, „ув'язнення Мороза нарушує засади Загальної Деклярації Прав Людини, одним з головних сиґнаторів якої є Совєтський Союз".

У листі з 29-го жовтня на адресу Иосипа Розмаровича з Оберлін, Огайо, конгресмен Мошер ширше інформує про свої заходи на форумі Конгресу в справі В. Мороза, про своє приєднання до резолюції голови Репрезентантів Рез. 1436 в справі Валентина Мороза, а також про те, що він був „кілька разів у контакті з Державним департаментом, довідуючися про ситуацію щодо Мороза".

Асоціяція Пулаского виступила в обороні Мороза і Плюща

Маспет, Н. Й. — Едвард Островський, президент Великої Ради Асоціяції Пулаского у листі з 11 жовтня, а Джордж Лейн, президент Асоціяції Пулаского у листі з 15 жовтня на адресу Иосипа Лисогора, головного предсідника Українського Народного Союзу, поінформували, що Асоціяція Пулаского, її Велика Рада і членство, схвалили резолюцію, в якій засуджують топтання основних прав людини в Україні і вимагають звільнення з ув'язнення Валентина Мороза та Леоніда Плюща. Внесок в цій справі вніс Дан Козак, член Департаменту пожежної служби міста Ню Йорку і делеґат Великої Ради Асоціяції Пулаского.

СОВЄТСЬКА АМБАСАДА В ОТТАВІ НАМАГАЄТЬСЯ ВИПРАВДУВАТИ ЗНУЩАННЯ НАД МОРОЗОМ

Оттава. — Пресова служба совєтської амбасади в Канаді опублікувала в жовтні спеціяльний т р и сторінковий бюлетень ч. 74/47 під загальною назвою „Факти, що стосуються В. Мороза". У повідомленні стверджується, що „Совєтська амбасада в Канаді одержує час від часу листи від канадців в справі кримінального злочину Валентина Мороза, які виявляють неознайомлення з фактами. Амбасада вже раніше висилала інформації про злочинця до преси, але, на жаль, вона їх не використала. У висліді отже громадськість не є ще свідома дійсности".

Подавши таке „вияснення" появи чергового пресового повідомлення про Валентина Мороза, совєтська амбасада підкреслює, що „літом 1974 року деякі крайньоправі шовіністичні націоналістичні меншостеві групи на Заході, які не можуть забути за „холодну війну", розпочали кампанію в користь зокрема засудженого, совєтського громадянина В. Мороза, якого визнано винним у карній провині і якому, згідно із законом у Совєтському Союзі, належала кара ув'язнення. Вони (тобто ці „націоналістичні групи" — прим. ред.) звичайно дають Морозові „добрі" окреслення „борця за свободу", „прихильника української незалежности (від „Росії"?) і т. д. Правдою є, що Мороз ніколи не був „борцем" за свободу і ніколи не був українським патріотом. Навпаки. Мороз змагався за особисті цілі проти свободи українського народу, проти основних прав людини, проти демократії і гуманізму".

Зробивши таке „ствердження", совєтська амбасада подає ширше „дані" про „злочини" Валентина Мороза, за які, як відзначується у пресовому повідомленні, „Валентин Мороз відбуває в СССР 9-літнє ув'язнення відповідно до закону і у згоді з вироком, винесеним народним судом справедливости в українському місті Івано-Франківське".

Коли йдеться про Мороза, то „на його злочин", — як відзначується у повідомленні, — „складаються бунтарські інтенції і конспірація, але не думок, чи шляхетних інтенцій, які це його змальовують його протектори на Заході". В повідомленні далі сказано, мовляв, Мороз намагався, але безуспішно, зорганізувати змову у своїй школі і на університеті. Українці відразу побачили, що йдеться тут про чужу для слов'янських націй інспірацію. Він вчив і пропагував застосування, без авторитету закону, сили як засобу досягнення змін в уряді Совєтського Союзу. Його ціль була ліквідувати існуючу леґальну владу в Україні і відірвати її від СССР — будь - якими засобами, включно з приміненням сили, з допомогою іноземних армій".

У повідомленні далі „вияснюється" характер них протисовєтських сил і груп, які, мовляв, колись хотіли з допомогою Гітлера встановити над Україною свою владу. З ними, твердить совєтська амбасада, втримував зв'язки Мороз і від них він одержував фінансову допомогу.

„Мороз успраедливлював терором націоналістичних

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГРЕЧКО ЗАКЛИКАЄ ДО ПІДВИЩЕННЯ СОВЄТСЬКОЇ МІЛІТАРНОЇ СИЛИ

Москва. — Виступаючи на річній параді з нагоди жовтневої революції міністер оборони СССР маршал Андрей А. Гречко заявив, що „в обличчі відродження фашизму і мілітаризму Совєтський Союз буде розбудовувати і модернізувати свої збройні сили". Промова Гречка викликала загальне обурення і критику американської преси, яка була заскочена гостротою мови Гречка в ситуації, коли говориться про загальне розброєння і „наближення" двох політичних систем — американської демократії і совєтського тоталітаризму. Закид Гречка про те, що З'єднані Стейти Америки, мовляв, розташовують все більше і більше континентальних ракет в Західній Німеччині, викликав обурення в політичних колах Заходу, де якраз тепер розпочато аналізу і дебати про побудову 200 нових совєтських ракетних рамп для вистрілу далекосяжних ракет. Перший раз в історії святкувань жовтневої революції не було цивільної паради — на велике здивування закордонних кореспондентів. Святкування було обмежено до військової паради і продемонстрування військової зброї. Хоч і не показано, як відмічує західня преса, нових родів зброї, однак між показаною були протилетунські ракети, яких вживали московські експерти у В'єтнамі і арабсько - ізраїльській війні. Західні дипломати, які перед тим слухали примирливої промови міністра закордонних справ Андрея Громика, що обіцяв розброєння, були заінтриговані промовою Гречка, який фактично заперечив все те, що попередньо сказав його попередник. Мова Гречка про збільшені мілітарні бюджети Заходу, відродження мілітаризму і фашизму в багатьох країнах та гостра атака на секретаря оборони ЗСА Шлесінджера ніяк не підходила до мови детанту, яку сьогодні уживають дипломати — пише західня преса.

„Я наче покинув пекло", — заявив Сімас Кудірка по приїзді до ЗСА

Ню Йорк. — Газета „Ню Йорк Таймс" з 8-го листопада опублікувала інтерв'ю з недавно звільненим з совєтського ув'язнення литовцем Сімасом Кудіркою, який прибув 6 листопада до ЗСА з дружиною, двома дітьми та матір'ю. „Мені здається, що я наче покинув пекло і прибув до нової, соняшної країни", — заявив С. Кудірка, після його звільнення не було те, щоб він „не очорнював Совєтського Союзу". Все таки, він вважає, що „мусить сказати все, бо „умови у таборах праці (в СССР) були жахливі". Перебуваючи у концтаборі, Кудірка нічого не знав про заходи щодо його звільнення і щойно 23 серпня його повідомлено, що його улаковлено. Як відомо, мати Кудірки народилася у Брукліні і є американською громадянкою і на цій основі було можливо добитися звільнення його та усієї родини та дістати врешті дозвіл на виїзд з СССР. ... він перебував ще два місяці тому находився у Кучінському концтаборі на Уралі, відбуваючи свій десятилітній засуд за намагання втекти з совєтського корабля до ЗСА. Він також поінформував, що одні... з передумов його звільнення було те, що він ...

Ватиканське радіо передає сім разів в тижні українські програми

Рим. — Ватиканські релігійні програми в українській мові, які користуються великою популярністю в слухачів в Україні, передаються сім разів в тижні в такому порядку: неділя — Божественна Літургія з проповіддю і церковна музика (передача триває одну годину і п'ятнадцять хвилин); понеділок — „Разом з дітьми" (лекції катехизму); вівторок — З літопису Християнської України", серія статтей у хронологічній черзі о. протоархимандрита д-ра Атанасія Великого, ЧСВВ, які досі появилися уже в шістьох томах; середа — „Роздумування на євангельські теми"; четвер — „Вісті з життя Церкви"; п'ятниця — „Бог і віра у світі науки"; субота — Актуальні коментарі про сучасне життя.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЧИКАГО ВІДЗНАЧИТЬ 80-ЛІТТЯ УНС

Чикаго. — Окружна Управа Українського Народного Союзу в Чикаго, головою якої є Михайло Ольшанський, повідомляє, що 16-го листопада 1974 р. в домівці УНСоюзу 841 Н. Вестерн вулиця в Чикаго відбудеться святочний бенкет з нагоди 80-ліття Українського Народного Союзу. Головну промову на бенкеті виголосить д-р Мирон Куропась, а в мистецькій частині виступатимуть молодечі організації. По бенкеті відбудеться забава. Коктейль 5-та година, опісля вечеря. Вступ 9 долярів.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ В АСТОРІЇ

Асторія, Н.Й. — Організація Українського Визвольного фронту — Відділи в Асторії інформують, що там в неділю, 10-го листопада ц.р. о год. 5-ій по полудні в Домі СУМА при 34-14 31 вулиці відбудеться Академія для відзначення роковин Листопадового Зриву. В програмі: відкриття; доповідь — проф. д-р М. Чировський: виступ мандолінової оркестри Осередку СУМА; деклямації. Після програми товариська зустріч при каві.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н.Дж. — Український Конгресовий Комітет Америки Відділ Пассейк — Берген влаштовує в неділю, 10-го листопада ц.р. о год. 6-ій вечора в Українській Централі в Пассейку Святочну Академію для вшанування 56-х роковин Листопадового Чину. В програмі: В. Мочула — відкриття; проф. В. Стойко — святочна доповідь; Ірина Халупа — деклямація; Геня Цікало — мистецьке читання поезій; вокально - музична частина у виконанні Ансамблю Пластової Станиці в Пассейку під мист. керівництвом Оксани Борбич; заключне слово — голова Відділу УККА Р. Шраменко.

„НЕДІЛЬНИЙ ПО ПОЛУДНЕ" В НЮ БРОНСВІКУ

Ню Бронсвік, Н.Дж. — Представництво Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) в Ню Бронсвік, Н.Дж. інформує, що заходом цього ж представництва буде влаштований в неділю, 10-го листопада ц.р. о год. 3-ій по полудні в залі української католицької церкви при Гілден вул. „Недільний по полудні" для дружньої виміни думок на тему української науки, культури і суспільно - громадських відносин. В програмі: дві доповіді проф. Омеляна Пріцака на тему „Структура українських студій в Гарварді" і Богдана Тарнавського про „ФКУ і українське громадське життя". Після доповідей, завваження, дискусія, а після закінчення програми перекуска.

ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА НА СОЮЗІВЦІ

Керґонксон (Союзівка). — Курінна Команда восьмого куреня У.П.С. ім. Григора Орлика інформує, що цьогорічна, тринадцята вже з черги Орликіяда відбудеться на відпочинковій Оселі УНСоюзу Союзівці в днях 9 і 10 листопада 1974 р. Святочне відкриття в суботу о год. 3-ій по полудні. Участь у змагу Орликіяди заповіло 17 Пластових Станиць Східного Побережжя, яких репрезентуватиме понад три сотні юнаків. Доражується виховникам, батькам і всім зацікавленим, що цікавляться проблемами виховання української молоді, прибути на Союзівку і пригляну тися змагові пластового юнацтва.

ТВОРИ ЛЕНІНА ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ХЛІБ

Київ. — „Рабочая газета" з 2-го листопада повідомляє про нове „ощасливлення" українців творами Леніна; вже появився 47-ий том цього повного видання, перекладеного на українську мову з 5-го російського видання, масовим тиражем.

З України везуть хліб, а в Україну — твори Леніна.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Імперія знущається

Якщо Аліґієрі Данте писав би свою „Божественну комедію" сьогодні, то для „Пекла", першої частини тієї книги, він не потребував би вже поетичного „видіння". Бо не уявне, але дійсне чортівське пекло він міг би наочно побачити у Владимірській тюрмі біля Москви, в якій імперія, що називається Совєтський Союз, садистично знущається над людиною, якій на ім'я Валентин Мороз. „Стан здоров'я Валентина Мороза катастрофічний, а умови, в яких він знаходиться, переходять межі уяви" — сказано в повідомленні, що його передано на Захід, інформуючи про „кошмар побачення" Валентина Мороза з його батьком та дружиною Раїсою і малолітнім сином також Валентином, яке відбулося в тій тюрмі, у вівторок, 5-го листопада, вперше за останнього пів року. „Дружині Валентина тюремники не давали говорити, затулюючи її уста... Сина відривали насильно від батька при прощанні, викручували йому руки і пальці, щоб син не передав батькові якої записки..." — сказано далі в згаданому повідомленні.

Так поводиться велика імперія з людиною, яка нічого іншого не бажала, як в рямках законів тієї імперії користуватись тими правами, що їх ґарантує на папері її конституція. Валентин Мороз, „колись сильна і широкоплеча виспортована людина, важить тепер 52 кільограми, має сіро-жовті, розпухлі щоки і виглядає наче ходячі мощі", а його тюремні наставники поводяться з ним „гірше, як звірі" — сказано далі в повідомленні.

Навряд, чи є в світі людська людина, яка не обурилася б до глибини душі на ці нелюдські знущання імперії над Валентином Морозом. Тепер, та сама звиродніла імперія засідає в Об'єднаних Націях і має свого представника в Комісії людських прав, вона підписала Універсальну деклярацію людських прав, з її верховодами зустрічаються і стискають їм руки найвищі репрезентанти культурних західніх країн, включно з Ватиканом, відбувають з ними „вершинні конференції" та живуть ілюзіями, що в той спосіб їм пощастить зберегти в світі мир. Валентин Мороз у Владимірській тюрмі вже четвертий місяць голодує, вимагаючи тільки одного: припинення нелюдської поведінки з ним. Тим часом, його далі мордують і вмирати не дають, бо годують насильно при допомозі сонди, „яка від двох місяців покривається кров'ю".

„Ню Йорк Таймс", коментуючи у своєму редакційному коментарі 12-го вересня, совєтські знущання над Валентином Морозом у Владимірській тюрмі та другим українцем, кібернетиком д-ром Леонідом Плющем, якого запроторено до Дніпропетровської божевільні, перестерігав „московських плянувальників політики", щоб „самих себе не обманювали, очікуючи, аж якесь грубе насильство над двома українцями перетворить протест у дійсно універсальний".

Чи може бути ще грубше насильство? Навряд! Якщо так, то час настав на цей дійсно універсальний протест, на протест проти знущання імперії над людиною. Ми, українці на волі, стягнули б на себе зневагу всіх волелюбних людей і ганьбу історії, якщо не використали б усіх можливостей і не вчинили справді всього, що можливе, аби до такого дійсно універсального протесту тепер довести. Голос за нашими Церквами, нашими установами і за кожним з нас!

Страх перед правдою

Технологія розвинулася до такого рівня, що за кілька років людина, скажімо, в Сіднею, Австралія, могла б включити телевізор і дивитися на програми, передавані за допомогою штучних сателітів із Ню Йорку, Лондону, Парижу, Москви, Києва, чи з будь-якого іншого міста. Але цей австралієць, правдоподібно не зможе того вчинити, бо до такого вільного обміну інформаціями та думками не хочуть допустити верховоди Совєтського Союзу, лідери країн-сателітів Москви та деякі із „невтральних" держав. Боячись поширення правди, вони всіми способами стараються, щоб Об'єднані Нації схвалили договір, який обмежував би такі вільні, нецензуровані передачі. Під час минулотижневих нарад Комісії Генеральної Асамблеї для політичних справ і безпеки, Москва знову виступила проти вільного обміну інформаціями і думками, але використала для цього діла свого підголоска, члена делеґації Української ССР Миколу Тимофійовича Решетняка, начальника відділу Міністерства закордонних справ УССР, який заявив, що безпосередні телевізійні передачі можуть бути корисними для людства тільки під умовою, що не нарушуватимуть „принципів взаємної пошани, суверенности, невтручання у внутрішні справи". Слова Миколи Решетняка — ще один доказ, що кремлівські верховоди як вогню бояться поширення правди про відносини в самому Совєтському Союзі, а також не хочуть, щоб громадяни тієї останньої імперії в світі одержували інформації про життя в інших країнах, з відмінними політичними, соціяльними та економічними системами. Вони нібито погоджуються на міжнародні телевізійні передачі, але підтримують принцип „попереднього погодження", тобто хочуть, щоб кожна країна мала право рішати, котрі із закордонних програм будуть показані. Таким чином Москва мала б у своїх руках ще один засіб закривати правду від народів Совєтського Союзу. Мавши право заздалегідь відкидати „небажані" телевізійні програми, комуністичні верховоди навіть не мусіли б заглушувати їх, як це тепер роблять з передачами таких закордонних радіостанцій, як „Радіо Свобода", „Голос Америки", „Радіо Ватикан" тощо.

Принцип „попереднього погодження" відносно закордонних телевізійних передач має на меті ще більше скріпити контролю комуністичних урядів над засобами масової інформації та запевнити, що мешканці комуністичних країн одержуватимуть тільки пофальшовані інформації, або звичайну пропаганду. Тому, самозрозуміло, Микола Решетняк не смів відкрито погодитися із заявами Томаса Кухеля, члена делеґації ЗСА то Об'єднаних Націй, який під час минулотижневих дискусій в Комісії для політичних справ і безпеки виступив проти принципу „попереднього погодження". Кухель твердив, що під сучасну пору, коли контакти та взаємодія між державами зростають, „ми мусимо знати більше один про одного, а не менше". Але, як відомо, Москва власне бажає, щоб громадяни Совєтського Союзу знали якнайменше про події в інших країнах, а також про дійсну ситуацію в самому Совєтському Союзі.

Василь Тершаковець

ЕПІЛОГ ВОТЕРҐЕЙТСЬКОЇ АФЕРИ

Судову розправу проти 5-тьох колишніх співпрацівників попереднього президента Ричарда Ніксона, яка саме тепер проходить у Вашинґтоні, можна вважати епілогом цілої Вотерґейтської афери, бо кульмінаційна точка цієї справи відбулася 8-го серпня цього року, коли Ричард Ніксон на телебаченні та через радіо поінформував американський нарід про своє рішення уступити з посту президента ЗСА. Але виглядає, що сам епілог може затягнутися на довший час та що під судом за спроби затаїти Вотерґейтську аферу будуть не тільки 5 співпрацівників Ніксона, а буде „суджений" також сам колишній президент, не зважаючи на те, що він не був формально обвинувачений і не може бути, бо одержав від президента Джералда Форда „повне і беззастережне помилування" за всі можливі проступки, поповнені ним у час його президентури. Ричард Ніксон на цій судовій розправі відіграє нібито ролю необвинуваченого підсудного, який не може бути притягнений до судової відповідальности. Що Ричард Ніксон таки буде „суджений" засвідчує факт, що асистент спеціяльного прокуратора Ричард Бен - Веністе, розпочинаючи 14-го жовтня арґументацію прокуратури, представив колишнього президента як одного із головних змовників у стараннях затаїти Вотерґейтську справу.

Однак, обвинувачення проти формально необвинуваченого Ричарда Ніксона висунула не тільки прокуратура, а також один із обвинувачених, Джон Ерліхман, колишній головний дорадник президента Ніксона, для внутрішніх справ. Його адвокат Вілліям Фрейтис у своїй заяві 15-го жовтня старався скинути на колишнього президента майже всю вину за спроби затаїти Вотерґейтську аферу.

Адвокат Фрейтис твердив, що Ричард Ніксон „обманював" Джона Ерліхмана і „брехав", щоб рятувати самого себе. Згідно з твердженням цього адвоката, Ерліхман кількакратно радив Ричардові Ніксонові „оприлюднити всі факти, зв'язані з Вотерґейтською аферою", але колишній президент цих порад нібито не послухав. Коментатори вказують, що теперішні заяви Ерліхмана є цілком протилежними до його заяв перед сенатською комісією в 1973-му році, коли Ерліхман твердив, що ні президент Ніксон ,ані він, Ерліхман цілком не були причетні до спроб затаїти Вотерґейтську аферу. Джон Ерліхман тоді навіть докоряв голові цієї комісії, сенаторові Семові Ервінові, що сенатор нібито не дає йому змоги заперечити „фальшивих закидів" проти президента Ніксона. А тепер адвокати Ерліхмана висувають проти Ричарда Ніксона ті самі закиди, які Ерліхман минулого року категорично заперечував, або збирався заперечувати.

Адвокати 4-ох інших обвинувачених, а саме, колишніх: генерального прокуратора Джона Мічелла, шефа персоналу Білого Дому Г. Р. Галдемана, асистента генерального прокуратора Роберта Мадріяна та Кеннета Паркінсона, правного дорадника Комітету для перевибору Президента, — правдоподібно також старатимуться обороняти своїх клієнтів тим, що велику частину вини скидатимуть на Ричарда Ніксона, знаючи, що він все одно не може бути покликаний до судової відповідальности.

Дотеперішній перебіг розправи, яка розпочалася 1-го жовтня, виявив ще один спосіб, яким адвокати боронитимуть своїх клієнтів: представляти свого клієнта невинним, а скидати вину на решту обвинувачених. Це особливо виявилося під час 8-денного свідчення головного свідка прокуратури Джона Діна, колишнього правного дорадника Білого Дому. Наприклад, адвокати Ерліхмана, Галдемана та Мадріяна, перепитуючи Діна, старалися доказати, що Джон Мічелл був головним „архітектом" плянів, які мали на меті перешкодити судовим і поліційним чинникам у їхньому розслідуванні вломy до головної квартири Демократичної партії, яка містилася у Вотерґейтському комплексі будинків.

Адвокат Ерліхмана Вілліям Фрейтис також старався доказати, що Мічелл особисто схвалив плян вломy, метою якого було інсталювати підслухові апарати, щоб дізнатися про стратеґію Демократичної партії у передвиборчій кампанії 1972-го року.

Але Джон Дін, перепитуваний адвокатом Мічелла Вілліямом Гандлі, заявив, що він не має жадних конкретних доказів, що Мічелл дав свою згоду на цей влом. Адвокат Ерліхмана крім того натякав, що колишній президент Ніксон і Г. Р. Галдеман „обманами втягнули" його клієнта у „Вотерґейтську халепу", але Дін категорично заявив, що Ерліхман добровільно і з розмислом брав участь у спробах затаїти цю справу.

Як вказують коментатори, впродовж свого 8-денного свідчення Джон Дін не вніс майже жадних нових доказів проти колишнього президента Ніксона та 5-ох підсудних, а в більшості повторив твердження, які був виголосив у 1973-му році перед сенатською Вотерґейтською комісією. Дін, наприклад, знову твердив, що президент Ніксон погодився на виплачування великих сум грошей вломникам до головної квартири Демократичної партії, щоб „купити їхню мовчанку", а не, як твердить колишній президент, щоб покрити цим переловленим вломникам адвокатські кошти і кошти прожитку їхніх родин.

Джон Дін також ще раз повторив, що президент Ніксон хвалив його за спроби затаїти деякі аспекти Вотерґейтської афери та що Ричард Ніксон сам заохочував своїх співпрацівників затаювати її. Отже, як вже було сказано, Дін в більшості повторив свої попередні заяви, однак, Дін також признався, що деякі дати, подані ним сенатській комісії не були точні, як також визнав, що продовж кількох місяців після його заяви, що „сказав всю правду про Вотерґейт" належним властям, він продовжував затаювати деякі факти про свою ролю у Вотерґейтській афері.

Під час теперішньої судової розправи підсудні, їхні адвокати, лава присяжних, суддя Джон Сіріка, прокуратори та приявна публіка мали вже змогу прослухати кілька магнетофонних записів розмов Ричарда Ніксона з його дорадниками та співпрацівниками.

Велика більшість інформацій на цих магнетофонних записах вже раніше була оприлюднена самим президентом Ніксоном, великою лавою присяжних, яка розглядала Вотерґейтську справу, сенатською Вотерґейтською комісією, спеціяльною Вотерґейтською прокуратурою та Юридичною комісією Палати Репрезентантів, яка в кінці липня цього року проголосувала статті формального обвинувачення („артикелс оф імпічмент") проти тодішнього президента Ніксона.

Продовж судової розправи будуть, правдоподібно, прослухані ще інші магнетофонні записи, які можуть виявити нові факти про Вотерґейтську аферу та про ролі, відіграні в ній Ричардом Ніксоном, 5-ма теперішніми підсудними та іншими особами, які ще не були обвинувачені, але можуть бути.

Нові факти можуть подати також численні свідки, які будуть покликані прокуратурою чи оборонцями підсудних. А цих свідків, мабуть, буде дуже багато, бо на початку судової розправи суддя Джон Сіріка відчитав список можливих свідків, між ними згадуючи прізвища колишнього президента Ніксона, державного секретаря Генрі Кіссінджера та коло 100 інших осіб. З огляду на недугу Ричарда Ніксона невідомо, чи він взагалі свідчитиме на цьому суді. Якщо колишній президент не зможе свідчити, то адвокати 5-ох підсудних, особливо Джона Ерліхмана, правдоподібно вимагатимуть скасування обвинувачень проти їхніх клієнтів, базуючи своє клопотання на тім, що оборона не мала доступу до конечних інформацій, які міг подати тільки сам Ричард Ніксон.

Крім Джона Діна на теперішній судовій розправі свідчили вже також Е. Говард Гант, один з переловлених вломників до головної квартири Демократичної партії, та Джеб Стюарт Мекрудер, колишній заступник директора Комітету для перевибору Президента. Як відомо, директором цього Комітету був Джон Мічелл. Джеб Мекрудер знову категорично твердив, що на нараді 30-го березня 1972-го року Мічелл таки одобрив загальний плян „політичного шпигунства" та сказав, що влом до головної квартири Демократичної партії був наслідком цього одобрення. Натомість Гант заявив, що хоча особисто не чув, як Мічелл одобрював цей плян, то йому про це сказав Г. Ґордон Лидді, провідник вломників до головної квартири Демократичної партії. Гант крім того признався, що кількакратно фальшиво свідчив перед великою лавою присяжних і сенатською Вотерґейтською комісі-

(Продовження на ст. 3-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО ВІДПОВІДІ Д-РА П. МАЦЕНКА РЕД. Л. ПОЛТАВІ

У 1967 р. Видавництво художньої літератури „Дніпро" у Києві, видрукувало тиражем 40.000 примірників маленьку форматом книжечку „Дівчина з легенди — Маруся Чурай". Цій гарній молодій дочці козака з Полтавщини приписують авторство численних пісень, м. і. „Засвистали козаченьки" і „Ой, не ходи Грицю". Книжечка поділена на три частини: пісні приписувані Марусі Чурай; народні варіянти, наслідування, переробки: мелодії до пісень Марусі Чурай.

Упорядкував, підготовив тексти та написав післямову Л. Кауфман і він, саме, помістив на ст. 15 у тексті слова „Засвіт встали козаченьки". Натомість на ст. 53, у другій частині, є „Засвистали козаченьки", що Кауфман уважає за пізніше перетворення. Вияснює він, що коли лірична пісня Марусі Чурай згодом стала бойовою козацькою, то підряд чотири приголосних у швидкому темпі були важкі для вимови, на чому потерпіла б артикуляція. Арґументує ще, що перша версія тексту віддає тогочасну дійсність, бо козаків скликували не свистом, але сиґналом для збору були гучні удари літавр.

Правильно доказав д-р П. Маценко, що слова „засвіт" в українській мові нема (в польській є „засьвітаць" — світати), а прислівник „засвітла" значить перед сутінками, отже щось протилежне до змісту пісні..

Покликуючись на О. Огоновського, А. Шкляревського і ін., Кауфман уважає Марусю Чурай за історичну особу, не зважаючи на те, що на самому початку книжечки ред. Л. Малахова застерігається, що „ще в минулому сторіччі в літературі точилися суперечки навколо постаті Марусі Чурай. Одні твердили, що вона історична особа, а інші заперечували те, і суперечки тривають до нині, доки не будуть знайдені відповідні архівні документи".

Правдоподібно, що В. і Г. Колесникам попала в руки якраз ця книжечка, або якась інша з подібними інтенціями, але завдяки зауваженням д-ра П. Маценка, ця проблема розв'язана і на майбутнє текст улюбленої народної пісні не викликатиме вже сумнівів.

Рожа Шуль
Філядельфія

— • —

ПРО „КАМІКАДЗЕ", СКОВОРОДУ І „КРАПЛИНУ БЕЗБАРВНОЇ РІДИНИ"

У рубриці „Голоси читачів" („Свобода", 24 жовтня ц. р.) д-р Антін Рудницький мене майже переконав, що помилки речевого та мовного характеру у підручниках для навчання дітей музики не мають важливого значення, бо для того, щоб їх помітити, існують вчителі, які мають звернути на них увагу своїх учнів. Одначе, прочитавши рецензію літературознавця Діденка на книжку Анатолія Юриняка, „Камікадзе падає сам", я думаю, що д-р А. Рудницький помиляється у цім випадку. Стаття І. Діденка переконала мене, що всі помилки будь-де, навіть уже не говорячи про підручники для навчання, мають дуже важливе значення, а особливо, коли їх робить авторитетна особа, якій вірять.

І. Діденко твердить, що в жадному, навіть іншомовному, словнику він слова „Камікадзе" не знайшов, він навіть відохотився читати далі книжку, яка, як пізніше виявилося, була й цікавою. Певно, що цього слова він не міг знайти, бо такого слова взагалі немає, принаймні у мовах західнього світу. У такому значенні, у якому його вжив письменник Юриняк, є слово „Каміказе" (без „д"). Була це речева, граматична чи друкарська помилка? — Але бачимо, до чого вона призвела.

На останній сторінці цього ж самого числа п. М. Єреміїв пише, що на надгробку Сковороди (ініціялу не подано) написано „Світ любив мене, але не спіймав". Мені цікаво було б довідатися, чи тут малося на увазі філософа Григорія Сковороду, у якого на надгробку було написано „Світ ловив мене, та не спіймав", чи може якогось іншого, чи іншу Сковороду?

У цей же час я хочу подякувати „Свободі" за те, що приносить до наших хат, поруч з іншими цікавими матеріялами, оповідання „Краплина безбарвної рідини" Алли Коссовської, написане цікаво, талановито і дуже гарною нашою мовою. Маю надію, що воно вийде окремою книжкою.

І. Лісовий
Торонто, Канада

З НАШИХ БУДНІВ

СЛАВНИЙ ЗЕМЛЯК

Добру справу зробили Дрогобичани, присвятивши свій реґіональний збірник великому синові Дрогобицької Землі, Іванові Франкові, але й не забули, при цій нагоді, спом'янути добрим словом іншого славного земляка, Юрія Котермака - Дрогобича, світової слави українського вченого 15-го століття, що його сучасники називали також „Юрієм з Русі" або „Георгіус де Русія" по-латині. Та не тільки екзильні земляки славлять його ім'я й наукові подвиги, — робять це також наші співбраття в Україні, як про це свідчить невеличка монографія „Юрій Дрогобич", пера львівського вченого, Ярослава Ісаєвича, видана в Києві 1972-го року, у в-ві „Молодь".

Наче в цікавому пригодницькому романі стають перед очима переживання і життьовий шлях сина дрогобицького ремісника, Михайла Котермака, з Завіжнянської парафії св. Юрія, який став доктором медицини і філософії славного в ті часи Болонського університету, а в рр. 1481 - 1482 був його ректором, закінчив теж Краківський університет, на котрому його іменовано деканом медичного факультету. Був теж деякий час надворним лікарем короля Казимира, званого „Великим", тим-то і носив титул „королівського медика".

Перу Юрія Дрогобича належить перший друкований науковий твір українського вченого, що в перекладі з латинської на українську мову має назву: „Проґностична оцінка поточного 1483-го року маґістра Юрія Дрогобича з Русі, доктора мистецтв і медицини Болонського університету". Цей науковий трактат вийшов з друку 7-го лютого 1483-го року, з друкарні Е. Зільберта в Римі. Ярослав Ісаєвич звертає увагу, що 1970 року Львівська державна наукова бібліотека випустила репродукцію ориґіналу, а перше в Україні наукове дослідження того твору зробив західньо-український історик і бібліограф, Іван Кревецький.

Монографія Я. Ісаєвича, це джерело прецікавих деталів з життя і наукової діяльности великого сина Галицької Русі. Між іншим, з неї довідуємось, що польський астроном, Микола Коперник, той, хто „... затримав сонце, а Землі і всім плянетам наказав обертатися довкруги нього", — під час своїх студій в Краківському університеті відвідував виклади астрономії Юрія Дрогобича, який навіть опікувався 18-літнім тоді студентом, на бажання його стрийка, єпископа Лукаша Ваценроде ... Юрій Дрогобич помер у Кракові, маючи заледве 50 років, 4-го лютого 1494-го року, тобто перед 480-ти роками. Цифра, як бачимо, „не-ювілейна", то може з ювілеями прийдеться ще почекати, яких 20 років, але може тепер уже варто подумати, кому слід, про видання ювілейного збірника п.з. „Дрогобиччина — Земля Юрія Дрогобича".

ІКЕР

о. Іван Чинченко

ДО ДВОХ СУМНИХ РІЧНИЦЬ

4

Митрополит Безсребреник

Два члени колишньої Митрополичої Капітули розповідали мені про безсребреництво Митрополита. Митрополит Шептицький всі прибутки із своїх дібр роздавав на допомогу студентам, на культурні і освітні цілі, і на допомогу потребуючим. Сам Митрополит мав стару і вже зношену василіянську рясу з дірами на ліктях. Члени Капітули просили, а пізніше вимагали від Митрополита, щоб для нього вшити нову рясу, мовляв: „Владико, до Вас приходять багато визначних осіб, багато чужинців. Своїм так убогим виглядом Ви соромите нас і всіх вірних повіреної Вашому Високопреосвященству митрополії". Митрополит все обіцяв, що якнайскорше справить собі нову рясу, але... та обіцянка залишалася лише на словах. Тоді члени Митрополичої Капітули склалися, вшили нову рясу, домовившись з мужами, що обслуговували Митрополита, що коли вони покладуть Митрополита увечорі до ліжка, викрасти стару рясу і натомість положити нову. Наступного ранку Митрополит не хотів одягати нову рясу, вимагав стару. Управитель Митрополичої Палати, священик (не пригадую його імени) сказав: „Ваша Ексиленціє! Карайте нас, суспендуйте нас, а Вашу стару рясу ми спалили". Отже, святої пам'яти Митрополит був дійсно Євангельським Безсребреником.

Як інформувала нас преса, що під час похорону Митрополита А. Шептицького було понад 30 мітр, переважно від православних небажаних „благонадійників"... але відмовити їм в той час не дозволяли обставини. Було до сотні вінців. І, о диво! Між вінками був і вінок від Нікіти Хрущова, тоді голови уряду „суверенної" УССР (першим секретарем комуністичної партії в Україні був тоді Лазар Каганович, якого Сталін був вислав на розправу з „неслухняними українцями" в роках 1941 - 1944.

Минулого року КҐБ в Україні видало книгу (автора не пригадую), де оплюгавилось світлу пам'ять Митрополита А. Шептицького. І що він поляк, і що його Рим спеціяльно вислав в Галичину навертати українців греко-католиків на римо-католицизм. А вже найбільшою перфідністю того пасквілю є, що Митрополит А. Шептицький сприяв польському урядові у переведенні пацифікації на селах Галичини польським військом у 1930 році! Зазначена пасквільна книга видана з метою обчорнити світлу пам'ять Митрополита перед молодим поколінням, під совєтського займанщиною, що вже не може довідатися правди про Нього.

Але даремні намагання ворога: святої пам'яти Митрополит А. Шептицький залишиться в пам'яті та в історії українського люду (і не українського) як велетень духа, як церковний і державний муж, а передовсім, як справжній чоловіколюбець, дійсний апостол Христа. Понад 300 років треба було чекати, щоб після київського Митрополита Петра Могили Провидіння послало нам Велетня Духа святої пам'яти Митрополита Андрея Шептицького.

Моя друга зустріч із д-ром М. Панчишиним

Один із випускників української гімназії ві Львові мав намір вступити до політехніки восени 1943 року. Але можновладці брунатного окупанта вже не дозволили переводити вписи до львівської політехніки на 1943 - 44 академічний рік. Вписи до Медичного Інституту вже закінчено. Отже, той юнак мусів би відпрацювати один чи два роки (безплатно) в так званій „Службі Батьківщині". Батько юнака звернувся до мене за допомогою, за протекцією (через мене) д-ра М. Панчишина. Зателефонував я до Мед. Інституту, і д-р М. Панчишин призначив нам годину і місце зустрічі. Прибули ми (батько, син і я) на призначену годину. Я починаю реферувати справу юнака, що цей юнак надзвичайно здібний в науці, що... д-р Панчишин перебив мене, звертаючись до юнака заявив: „Ви вже зараховані". Він поінформував нас які документи треба для реєстрації, написав листа до директора Інституту, д-ра Ластовецького (його поляки вбили в 1943 році) і, — батько з сином задоволені відійшли.

У коротенькій розмові з доктором я запитав: „Чому ви, пане докторе, не втікали перед московським наїздом на Галичину восени 1939 року?

— Моя дитино, — відповів він мені, — я мав вже швайцарську візу... але втікати, то найлегше. Я цілком розумів, що вони хотять використати мою і Кирилову (проф. Студинського) популярність у народі. Ми з Кирилом та ще дехто свідомо залишилися зі своїм народом... бути деякий час тою пружиною, що зменшує натиск режиму на нарід. Ми з Кирилом були вповні свідомі, що нас чекає в майбутньому.

Через моє попередження і викриття підісланої НКВД шпигунки, в червні місяці 1941 року, д-р М. Панчишин переховувався (ніби працював) в клініках шпиталю Медичного Інституту і в такий спосіб врятувався від насильної депортації і фізичного знищення. Проф. К. Студинський на виклик для вивезення не з'явився і перебував у своєму мешканні, але до його мешкання прийшов секретар обласного комітету комуністичної партії Приходько в уніформі НКВД та з наганом і саркастично запитав проф. Студинського: „Ну що, їдемо? Чи може не хочете?" І десь по дорозі й знищили його.

(Кінець)

СОЮЗОВЦІ! 90.000 ЧЛЕНІВ — МЕТА УНСОЮЗУ У ЦЬОМУ ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ; 89.197 ЧЛЕНІВ — НАШ ТЕПЕРІШНІЙ СТАН; ВКЛЮЧІТЬСЯ В ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ, ЩОБ ОСЯГНУТИ МЕТУ!

СОВЄТСЬКА АМБАСАДА В ОТТАВІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

цих банд з розгромленої підпільної ОУН. ОУН — це організація українських націоналістів, яка співпрацювала з нацистами у Другій світовій війні і метою якої є захопити владу та встановити тоталітарний режим в Україні... Кримінальна активність Мороза цілком покривається статтею 62-1 карного кодексу Української республіки, який передбачає кару за його злочин у формі позбавлення волі на час від 6 місяців до 7 років... Мороза вперше засуджено на чотири роки ув'язнення. У виправних таборах праці він продовжував пропагувати етнічні образливі твердження, говорив неправду і очорнював. Він встановив зв'язки з іншими в'язнями, заохочував їх до непослуху і нарушувань порядку виправних інституцій праці. В тому ж часі Мороз оформив клеветницький „репортаж" про правила у колонії і вислав його своїм співучасникам за кордоном" (мова тут про „Репортаж з заповідника Берії" — прим. ред.).

Коли ж по звільненні Мороз продовжував свою „протисовєтську активність", говориться у пресовому повідомленні, „на якій його схоплено на гарячому", тоді він „як рецидивіст мусів бути суворіше покараний — карою ув'язнення між 3 до 9 років. Суд визнав Мороза винним і засудив його на 9 років ув'язнення".

Подавши всі ці „вияснення" і „інформації", совєтська амбасада одночасно намагається переконати громадськість на Заході, що в СССР законом заборонено пропагування будь-якої національної ненависти, роз'єднання і шовінізму. Разом з цим амбасада стверджує, що „відповідно до волі народу, совєтський закон карає з найбільшою суворістю всі бунтівничі змови і активність, зокрема, коли вони пов'язані з націоналізмом, расизмом, шовінізмом, антисемітизмом, і т.д., і спрямовані на те, щоб розбудити етнічну ненависть."

В повідомленні дальше кажеться, що виступ в обороні В. Мороза — це організування „антисовєтської істерії" чи „ненависти". Совєтська амбасада дальше заявляє, що „всі протисовєтські кола повинні запам'ятати, що совєтські люди вже бачили „натиск" могутніх імперіялістичних держав, який не привів до встановлення їхньої влади над совєтським народом. Все що діється тепер, це тільки смішний крик безсильних одиниць, які намагаються досягнути своїх особистих цілей з допомогою політики дразнення".

У повідомленні совєтська амбасада займає також становище щодо питання про стан здоров'я Валентина Мороза, твердячи, що „факти і тут є проти організаторів гістерії". Совєтська амбасада заявляє, що основі даних компетентних совєтських медичних чинників „с т а н здоров'я Мороза задовільний: частота пульсу, тиск крови не виявляють ніякого відхилення від норми. Температура є також нормальна. Аналіза крови виявляє, що її склад є в межах норми. Мороз є під постійною медичною обсервацією (якщо він справді здоровий, як твердять совєтські лікарі, то навіщо „щоденна медична обсервація"? — прим. ред.). Він відбуває регулярно свої фізичні вправи. Під теперішню пору в нього немає ніяких скарг щодо стану його здоров'я".

Стільки подала про Валентина Мороза совєтська амбасада в Канаді, найшовшись під тиском публічної опінії, преси, радіо і урядових чинників. Це вже друге таке ж повідомлення совєтської оттавської амбасади. Перше повідомлення появилося було, як відомо, з датою 8 травня 1974 року і в ньому були подані приблизно ці самі „вияснення" і „інформації". Одинокою „новістю" в найновішому повідомленні є тільки заява „авторитетних совєтських медичних чинників" про стан здоров'я Валентина Мороза, що цілком не відповідає цим даним, які одержано вже 6 листопада на основі інформацій дружини Валентина Мороза Раїси, яка 5 листопада мала змогу побачити свого чоловіка, прибувши до Владимірської тюрми з малолітнім сином і батьком Валентина.

НА ЗБОРАХ У КЛІВЛЕНДІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Якубович висунула вимогу уподібнити суботні школи до цілоденних, завести в англомовних клясах „аудіо-візуальну" методу, змінити форми матури; дальше виступали — д-р С. Чорній (Рочестер), проф. Іванка Кучер (Детройт), дир. Лідія Макаренко (Філядельфія), дир. Б. Ясінський (Вашинґтон), дир. Е. Федоренко (Випані), дир. П. Андрієнко-Данчук (Ню Йорк), інсп. Юлія Назаревич (Чикаґо), інсп. Олена Дуб (Клівленд), та інші, які давали великий матеріял до плянів роботи на наше завтра. — В дискусії піднято питання відношення Політичної Ради УККА до шкільних справ, зокрема до шкільних програм, на що мґр І. Базарко дав вичерпну відповідь. Всі педагоги мали одне на думці: всі українські діти до рідних шкіл, усучаснені програми і підручники, свіжі молоді вчительські сили.

В дискусії над звідомленнями Централі Опікунів забирали слово та давали конкретні пропозиції-проєкти: інж. Нестор Ходновський (Ірвінґтон) — (організація терену, проєкт схеми центральної Рідної Школи), д-р Св. Клюфас (Сиракюзи) — (Ми в силі зібрати навіть пів мільйона долярів"), інж. І. Лучечко (Джерзі Сити), дир. Корнель Василик (Ню Йорк), інж. А. Пришляк Гартфорд), д-р Е. Небеш (Клівленд), д-р О. Бойчук (Детройт), проф. В. Дзуль (Чикаґо), та інші. Головними точками делеґатів-опікунів були: один статут Рідної Школи для усіх, частіші відвідини навіть дальших осередків, поділ терену на області, конкретний проєкт Рідношкільного Фонту, співпраця на місцях з громадськими, а зокрема молодечими організаціями і ін.

По уділенню абсолюторії уступаючим управам Шкільної Ради і Централі Опікунів, обрано нові управи, які як сказав один делеґат, походять із людей трьох поколінь. До управи Шкільної Ради УККА обрано: головою проф. д-ра Е. Жарського, 1-го заст. голови проф. д-ра Р. Дражньовського (оба з Ню Йорку), 2-го заст. голови голови проф. Юлія Назаревича (Чикаґо), 3-го заст. голови — кожночасний голова Централі Опікунів, 4-го заст. голови — кожночасний голова Крайової Ради Дошкілля, секретарем дир. С. Демчишина (Ню Йорк), скарбником дир. С. Стецика (Ню Йорк), членами управи Шкільної Ради — дир. Стефа Квасовська (Пассейк), дир. А. Лужницький (Філядельфія). проф. Христя Кульчицька (Ню Йорк), та дир. Б. Ясінський (Вашинґтон).

До Комісії Програм Шкільної Ради обрані: проф. Ф. Любинецька (Детройт). проф. І. Кучер (Детройт). дир. П. Андрієнко-Данчук (Ню Йорк), проф. Леся Ткач (Ню Йорк), д-р А. Лужницький (Філядельфія), Е. Кузьмович (Ню Йорк), мґр Дарія Якубович (Клівленд): до Комісії Підручників обрано: дир. С. Стецик (Ню Йорк), проф. Е. Федоренко (Ню Джерзі), проф. Христя Кульчицька (Ню Йорк), проф. С. Чорній (Рочестер), проф. М. Семчишин (Чикаґо) та д-р Софію Карпінську (Ню Йорк). Контрольну Комісію Шкільної Ради в складі: проф. І. Кобаса (Ню Йорк), дир. Микола Губчак (Чикаґо), та дир. І. Кулинич (Йонкерс).

До управи Централі Опікунів Шкіл Українознавства обрано: головою інж. Д. Березовського (Детройт), 1-им заст. голови д-ра Е. Небеша (Клівленд), 2-им заст. голови інж. Н. Ходновського (Ірвінґтон), 3-им заст. голови д-р С. Клюфаса (Сиракюзи), 4-им заст. голови проф. Ю. Назаревича (Чикаґо), 5-им заст. голови проф. Б. Ясінського (Вашинґтон), секретарем Централі — д-ра О. Бойчука (Детройт), членами управи — мґр С. Воляник (Клівленд), В. Камінський (Клівленд), проф. Ф. Любинецька (Детройт) та проф. Іванка Кучер (Детройт). До Контрольної Комісії Централі Опікунів обрано: проф. Корнеля Василика, мґра Т. Царика та мґра Я. Тарнавського.

В суботу 26-го жовтня ввечорі відбулася спільна вечеря учасників загальних зборів і запрошених гостей. В часі вечері з промовами виступили о. прот. Т. Міненко, мґр І. Базарко, д-р Б. Футей, д-р В. Базарко та Е. Небеш. Зокрема треба відзначити слово о. прот. Міненка, який розказав про стан українського шкільництва в Канаді, про діяльність СКВОР та підкреслив потребу дальшої співпраці на полі українського шкільництва між Канадою та Америкою.

В неділю 27-го жовтня наради розпочалися доповіддю інж. Д. Березовського на тему: „Нові організаційні форми українознавчого шкільництва". Вихідною точкою у доповіді було одноголосне рішення на 2-му СКВОРІ, Торонто в часі Другого СКВУ, про створення світової централі рідного шкільництва — Світової Рідної Школи. Відповідником до неї є теренова (крайова) Рідна Школа. Вона має ділитися на два сектори: педагогічний і організаційний, а її ціллю — керувати всіми справами рідного шкільництва.

По довгій дискусії на тему творення одної Центральної Рідної Школи в ЗСА, загальні збори однодушно схвалили цей проєкт, з трьома голосами, які здержалися. По схваленні проєкту реорганізації обрано спеціяльну Організаційну Комісію того об'єднання, та дві її підкомісії — Статутову і Номінаційну, до якої увійшли: д-р Е. Жарський, інж. Н. Ходновський і представник УККА, з Костем Мельником як її головою; Статутову підкомісію обрано в складі: д-р О. Бойчук, д-р В. Базарко та інж. комісію обрано в складі: к І. Лучечко; Номінаційну підкомісію в складі: інж. Д. Березовський, проф. І. Кучер, проф. С. Чорній та д-р С. Клюфас.

ЕПІЛОГ ВОТЕРҐЕЙТСЬКОЇ АФЕРИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сю та заявив, що щойно тепер говорить „всю правду", а також признався, що таки вимагав від Білого Дому та Комітету для перевибору Президента великі суми грошей „в заміну за його мовчанку".

Правдоподібно таких „ревеляцій" буде більше, бо судова розправа затягнеться ще на кілька місяців. Як вказують деякі коментатори, тільки щойно після закінчення розправи можна сподіватися, що нарешті буде покладено кінець цілій Вотерґейтській справі, яка вже так довго не сходить з перших сторінок преси. А судова розправа мусить таки відбутися, бо п'ятьох підсудних обвинувачено в кримінальному злочині: стараннях перешкодити судочинству. Деяким із них також закидається кривоприсягу.

Але навіть, якщо лава присяжних визнає 5-ох підсудних винними, то це ще не означає, що вони будуть покарані термінами ув'язнення чи іншими карами, бо матимуть змогу звернутися до президента Джералда Форда, прохаючи помилування, подібного тому, яке надав він Ричардові Ніксонові.

Президент Форд обіцяв розглянути справу кожного обвинуваченого зокрема, але щойно після закінчення нормальної судової процедури. Отже, вислід судової розправи та питання можливого помилування підсудних ще в далекому майбутньому. Наразі проходить салог цілої Вотерґейтської афери.

В Арґентині проголошено вийнятковий стан

Буенос Айрес. — У середу, 6 листопада, президент Ізабелля Мартінез де Перон проголосила в Арґентині „вийнятковий стан", який має на меті припинити політичні атентати та збройні зудари між лівою та правою фракціями пероністського руху, а також запобігти терористичній діяльності марксистських підпільних груп. Ізабелля Перон, яка, як віцепрезидент країни, 1-го липня ц. р. перебрала владу після смерти її чоловіка Хуана Перона, проголосила цей „вийнятковий стан" із згодою головнокомандувачів збройних сил. „Вийнятковий стан" на ділі позбавляє громадян Арґентини майже всіх громадянських прав, ґарантованих конституцією, наприклад, дозволяє поліційним чинникам робити обшуки та притримувати людей, навіть коли поліцаї не мають на це судового дозволу, а також дозволяє поліції держати притриманих у в'язницях без формального обвинувачення їх. Але згідно із арґентинською конституцією, притримані поліцією особи мають право вибирати екзиль, замість чекати на суд, який може відбутися щойно за кілька місяців. Від початку цього року в наслідок атентатів в Арґентині згинуло понад 170 осіб. Минулого тижня згинули від бомби шеф федеральної поліції Альберто Вілляр і його дружина.

Генеральна Асамблея ОН закликає Чіле звільнити політичних в'язнів

Об'єднані Нації, Н. Й. — У середу, 6 листопада, Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла резолюцію, в якій закликає військовий уряд Чіле звільнити політичних в'язнів і „реставрувати громадські права" в цій південно-американській державі. За резолюцію голосувало 90 держав, 8 було проти, а 26 країн здержалися. ЗСА були між тими, які здержалися від голосування. Речник американської делеґації заявив, що резолюція була „однобічна" і не взяла під увагу „змін на краще, які наступили в Чіле протягом кількох останніх місяців". Проти цієї резолюції голосувало Чіле та 7 інших південно-американських країн. Чілійський представник Ісмаєл Гуерта назвав цю резолюцію „несправедливою та лицемірською". Він заявив, що Совєтський Союз веде кампанію проти чілійського уряду, а в той самий час Москва заперечує підставові людські права для своїх власних громадян. Гуерта також сказав, що „Москва базує свій режим на терорі".

ПОДЯКА

З Волі і Ласки Всевишнього, несподівано відійшов від нас у Вічність

наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО, ШВАҐЕР

бл. п.

Інж. ОМЕЛЯН БАЧИНСЬКИЙ

Цією дорогою складаємо (бо брак точних прізвищ, нечіткі) найсердечнішу подяку Усім, що своєю участю в похоронних відправах віддали останню пошану, прислугу Покійному, а нам старалися влегшити наш тяжкий біль. Передусім складаємо щиру подяку Всеч. отцеві Деканові Іванові Гаврилюкові за Упокійні Богослуження, за вислови співчуття, за Службу Божу й похоронні торжества, за дуже приятельське й зворушливе останнє прощальне слово в Церкві, та відпровадження на Вічний Спочинок. Отцеві Гарові за асисту, а отцеві Василеві Бриняському (дорогому другові Покійника) за співчуття, за участь в Панахидах в похоронних Богослужбах в Церкві та відпровадження на Вічний Спочинок. Дякуємо дякові за його гарний спів на всіх похоронних торжествах. Щиро дякуємо за участь і молитви — прощання Всеч. отцеві д-рові Володимирові Слюзареві і отцеві Ігореві Куташ — за щирі співчуття. Щиро дякуємо за співчуття і прощальне слово французькому священикові — опікунові нових емігрантів (щирий приятель українців) з яким дуже часто Покійник співпрацював. Дякуємо щиро найближчій Родині Покійника й моїй, які приїхали з далекого Торонта й Америки. Дякуємо за вислови співчуття чи то усні, чи телефонічні, письмені, усім Його Друзям, Приятелям, Дорогій нашій краянці ВП. Пані М. Гафтар („наша мама") за участь в Панахидах, нашій Дорогій ВП. Пані Бачинській. Дякуємо за квіти (які Покійник так любив) ВП. П-ву: Василишинам, Токарам, Сениким, Григорешкам, Рибайкає. Дорогій сестриці Оксані і шваґрові Фількові та Польській Секції СІБІСІ. Щира наша подяка ВП. Панові Іванові Телішевському за грудку землі (вправді на далекій чужині) з-під хати Покійника на Оселі „Ворохта", яку Покійник так любив. Складаємо подяку мґр. Орестові Павлові за щирі, співтовариські слова прощання над могилою. Спеціяльно дякуємо відданому Другові й його Дорогій старенькій мамі (а нашій Дорогій „цьоці") Богданові Скаскому за прощальне слово над могилою та за пожертву від Дорогої Мами на Служби Божі. Щоб не поминути усіх, а мав Покійник дуже багато Друзів, Приятелів по цілому світі і в Монтреалі, людям Доброї-Щирої волі, які віддали останню прислугу, складаємо щиру подяку. Складаємо щиро-сердечну подяку панові І. Опарикові — керівникові радіопередач „Український аЧс" за його так щире, гарно оформлене — повідомлення, та віддану пошану. Спеціяльно складаємо щиру подяку Усім Тим, які йдучи за закликом Отця Декана, на бажання Покійника жертвували замість квітів на свіжу могилу далеко на чужині, а не на Рідній Україні, на віковічний вінок на ФУНДАЦІЮ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, а саме: ВП. Бродович — $5.00, редактор Я. Пришляк — $20.00, Пані Іванка Бачинська —$20.00, ВП. Кобринські, Ессенай родина і діти — $50.00, Дзерович Марія — $10.00, Сеник Олег — $10.00, Сливинський Любомир — $5.00, Куць Василь — $5.00, Кінах Методій — $5.00, Ільчина Володимир — $5.00, Климовська Зиновія — $5.00, Мединя Гафтар — $5.00, Ільчина Теодор — $5.00, Попадинець Дмитро — $5.00, А. Бачинська — $10.00, родина М. Бачинські — $10.00, Шкляр Л. і Я. — $5.00, А. Гладилович — $5.00, Медвідь Вол. і родина — — $15.00, Климовський Богдан, мґр. — $5.00, Коцибали — родина з Ню Йорку — $30.00, Штик Стефанія — $5.00, д-р Бойко Осип і Галина з Торонта — $25.00, д-р М. Логаза і Марія з Сиракюз — $20.00, Зацухний Микола і Ольга з Ню Йорку — $50.00, Ференцевич Юрій і Христя ЗСА (тіточний брат) — $20.00, Гончарук Петро — $10.00, Телішевський Іван — $25.00, (Мансонвіль, Кве.), Проф. Грицай Вол. і родина — $20.00, Окаєвів Богдан і Мирослава з Вашингтону — $20.00, Пан Токар з родиною — $5.00, Грицай Олесь і родина — $20.00, Михайло і Марія Логуш — $10.00, Ольга і Ігор Чмола, Боффало (сестрічка, шваґер) $20.00, Ольга і Зенон Горечі, родина — $15.00, РАЗОМ: $500.00.

Нехай це буде належною нагородою для Покійника, за Його труд і працю для свого народу, якому як член нашої Нації, поневоленої, але нескореної України присвятив ціле своє трудолюбиве життя, працював, присягав, за нею тужив, присвятив дуже багато (не знати чи хтось з нас) праці для Неї, за Нею так тужив, яку так хотів бодай перед смертю бачити Вільною-Незалежною.

Щераз щиро-сердечно дякуємо Вам усім (а як когось припадково проминули) не в злому розумінні, просимо вибачення. Нехай Всевишній винагородить Вас усіх своїми ласками, а нашому Найдорожчому Покійникові, Царство Небесне.

У глибокому смуткові:

ЗИНОВІЯ — дружина
ОРИСЯ — дочка з мужем ПЕТРОМ і сином ХРИСТЬОМ
ІГОР — син з дружиною АННОЮ
ЗЕНОН ГОРЕЧИЙ — шваґер з дружиною ОЛЬГОЮ
та близька і дальша Родина в Канаді, Америці та на Україні

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 7-го жовтня 1974 року відійшов у Вічність

наш Найдорожчий і Незабутній

МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО МАЦЯХ

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку Всечеснішим отцям о. декан. А. Борсі, о. З. Бачинському, о. А. Радчукові за відправлення Панахид, похоронних обрядів та прощальне слово над домовиною Покійного.

Щира подяка д-рові І. Новаківському за довголітню дбайливу опіку над Хворим.

Висловлюємо нашу щиру глибоку вдячність і подяку нашій Дорогій Родині в Америці, Канаді й Україні, Приятелям і Знайомим Покійного, що взяли участь в похоронних відправах та відпровадили Покійного на місце Вічного Спочинку.

Дякуємо Всім, що причинилися до улегшення нашого горя, за слова потіхи, вислови глибокого співчуття зложені усно чи письменно.

Рівнож дякуємо за щедрі пожертви на Святі Літургії, за квіти та вінки зложені на домовині в пам'ять Покійного.

Ми глибоко вдячні за теплі слова прощання і спомини про Покійного виголошені під час тризни в УНДомі.

Дякуємо похоронному заведенню І. Ковальчика за взірцеве і співчутливе переведення похорону.

Хай Господь Бог винагородить Усіх своїми ласками.

ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п.

Д-ра ОЛЕКСИ ОЛІЙНИКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в середу, 13-го листоада 1974 року
о год. 8:30 рано
в слідуючих Українських Католицьких Церквах:

св. Духа в Акроні, Огайо
і св. Софії в Римі

Про молитви за душу Покійного просить
в смутку залишена —

ЖІНКА з РОДИНОЮ

УБДЦ приступає до праці

Щоб якенебудь видання залишило свій слід, щоб його міг відшукати і використати читач, книгар, науковець та дослідник спеціяліст, щоб пам'ять по нім залишилася, конечно, щоб воно було зареєстроване в бібліографії.

В цілому світі звертають величезну увагу на біжучу бібліографію, яка обхоплює все, що видається. Біжучі бібліографії виходять не тільки щорічними випусками, але квартальними, місячними, а навіть двотижневими.

Також на Україні, хоча там бібліографія, як і взагалі вся леґальна видавнича діяльність є під стислою контролею держави, вона обхоплює всі біжучі публікації.

В розсіянні справа бібліографії стоїть дуже погано. Спроба Української Академії Наук в ЗСА обмежилася випуском бібліографії видань, які вийшли в ЗСА за р. 1957. В Канаді проф. Ярослав Рудницький припинив видавання Україніки Канадіяни з роком 1972. Сьогодні не має публікації, ані навіть картотеки, яка обхоплювала б все, що видається поза межами України та сателітних країн.

Цю люку хоче заповнити Український Бібліографічно-Довідковий Центр і приступити до опрацювання біжучої бібліографії україніки в діяспорі, починаючи з роком 1973.

Щоб мати змогу обхопити все, що появилося в тих роках просимо:

а. Всі видавництва чи видавців поодиноких публікацій, з Америки, Европи та Австралії якнайскоріше подати до Українського Бібліографічного-Довідкового Центру список публікацій, які випустили в рр. 1973-1974 або плянують видати до кінця 1974 року.

Про кожну публікацію просимо подати такі дані: ім'я і призвище автора, повний наголовок, місце і рік видання, видавництво, число сторін, замітка чи є ілюстрації, мапи тощо. (по змозі) висота книжки в центиметрах. Інші речі, які є подані на наголовній сторінці або її звороті, включно з числомКонґресової Бібліотеки, якщо таке є подане в книжці. Також ціну книжки.

2. Бібліотекарів, як рівнож інших громадян, які знають книжну справу, просимо, якщо вони мають контакт з якими нашими видавництвами, допомогти їм скласти правильні списки публікацій та допильнувати, щоб вони своєчасно їх вислали.

Видавництва та книгарні просимо надсилати каталоги, які обхоплюють біжучі видання.

Просимо надсилати списки виданих публікацій також у 1975 та дальших роках, щоб уможливити Українському Бібліографічно-Довідкового Центру, ту важливу справу.

Адреса Українського Бібліографічного — Довідчого Центру:
Ukrainian Biqliographical Reference Center
2453 West Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622 U. S. A.

За Український Бібліографічно-Довідковий Центер

Д-р Роман Верес
Мґр Еміль Басюк

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ІНТЕР СЕРБІЯ С.К.

Нюарк. — Управа „Чорноморської Січі" інформує, що в неділю, 10-го листопада ц.р. о год. 5-й по полудні на площі Фарчерз Гров Юньйон, Н. Дж. відбудуться мистецькі футбольні змагання між дружинами „Чорноморська Січ" і Інтер Сербія С.К. о год. 12-й дня на площі Барклей, в Петерсоні, Н.Дж. „Чорноморська Січ" II — Альпрос С.К.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛИСТОПАДА 1974 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7:30 вечора в УНДомі в Ірвінґтоні. Прохається чл. вирівняти залеглі вкладки. — Степанія Стеців, гол., Леся Назарук, касир, Ю. Баранюк, фін. секр.